Nr. 44. Kraków, Poniedziałek 13 Lutego 1893. Rocznik V.

Przedpłata wynosi:
w Krakowie:
miesięcznie 1 zlr. 35 cnt., kwartalnie 4 zlr., półrocznie 8 zlr., rocznie 16 zlr.
Za odnoszenie do domu dolicza się 15 cnt. miesięcznie.
Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węg.:
miesięcznie 1 zlr. 70 cnt., kwartalnie 5 zlr. półrocznie 10 zlr., rocznie 20 zlr.
Numer pojedyńczy 6 cnt. na prowincji 10 cnt.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godzinie 8 rano.

Cena ogłoszeń:
Za wiersz petitowy, lub jego miejsce, za pierwszy raz 10 cnt., za następne po 5 cnt. Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cnt. od wyrazu, tłustym drukiem po 5 cnt. od wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń 25 cnt. „Nadesłane“ 20 cnt. od wiersza.
Adres dla telegramów:
„KURJER POLSKI“ — KRAKÓW.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i Administracja: ulica Florjańska Nr. 28.

Kronika krakowska.

Kalendarz myśliwski. Polować można na: Kozły (rogacze), jarząbki, cietrzewie, głuszce (koguty), dzikie kaczki i lisy.

Kalendarz rybacki. W lutym nie wolno łowić raka samca i samicy, natomiast wolno łowić wszystkie gatunki ryb, jeżeli mają przepisaną miarę. W dnie słoneczne między godziną 11 tą a 2-gą można łapać na wędkę: lipienie, okonie, szczupaki, płotki, czerwionki, bolenie, karpie i głowacice — węgorza na wędkę nocną.

Kalendarz. Dziś: św. Juljana i Jordana mm.; jutro: św. Walentego kapłana m.

Wspierajmy przemysł ojczysty!

Dnia 13 lutego.

Jego Eminencja ksiądz kardynał Dunajewski odjechał wczoraj kurjerem o godzinie 10 wieczorem do Wiednia a następnie do Rzymu. Na dworcu żegnali ks. Kardynała przedstawiciele kapituły, oraz duchowieństwo świeckie i zakonne. Zauważyliśmy dalej ks. infułata Krzemieńskiego, JEks. ministra Dunajewskiego, p. delegata Laskowskiego, JE. Zborowskiego, prezydenta Jasińskiego, dyr. dra Korotkiewicza, oraz liczne grono obywateli naszego miasta a także członków Stowarzyszenia „Praca“.

Muzyka kościelna. Wczoraj w kościele N. P. Marji, w czasie Sumy uroczyście odprawionej przez Przewiel. prałata-infułata Krzemińskiego, chór kościelny wykonał Mszę „In honorem St. Gertrudis“ A dur. Fr. Koenena na cztery głosy a capella. Na Graduale „Tantum ergo“ Fr. Witta, na Ofertorjum zaś: „O salutaris hostia“ J. H. Stuntza z „Musica sacra“.

Chór św. Wojciecha, w kościele św. Anny, śpiewał wczoraj Mszę „Missa SS. nominis Jesu“ Ig. Mitterera na dwa głosy z towarzyszeniem organów. Na Ofertorjum, wykonał chór „Veritas mea“ Fr. Witta na cztery głosy a capella.

Wydział Bractwa królowej korony Polskiej odbył wczoraj sesją w gmachu Arcybractwa miłosierdzia. Przeydował ks kan Pelczar. Omawiano w dalszym toku sprawę nabożeństw terminatorów. Uchwaloną została inwigilacja w kościele oraz sposób śpiewu, a powtóre wyznaczono z pośród Bractwa i Towarzystwa św. Wincentego a Paulo opiekunów, których obowiązkiem będzie na przydzielonych sobie ulicach zwiedzać warsztaty a także po dwóch lub trzech wykonywać kolejny nadzór w kościele. Wreszcie uchwalono wszystkich terminatorów niemających książek do nabożeństwa, zaopatrzyć w takowe oraz odznaczającym się wzorowem zachowaniem i pilnością, a ubogim chłopcom udzielać nagrody, odpowiednie do ich potrzeb.

Dyrekcja ruchu kolejowego donosi, że na szlaku Stróże-Zagórzany, Zagórzany-Gorlice i Nowy Zagórz-Sanok, ruch osobowy i towarowy, zaś na szlaku Zagórzany-Jasło ruch osobowy ponownie podjęty został.

Dyrekcja ruchu w Krakowie donosi, że ruch osobowy i towarowy na szlaku Jarosław-Rawa ruska ponownie został podjęty w dniu 10 lutego r. b.

Ambona w kościele N. Marji P. koniecznie w innem powinna być miejscu. Wymaga tego nie tylko sam wzgląd na symetrją, nie tylko przepis kościoła, aby była po stronie ewangelji, ale przedewszystkiem najprostsze zasadnicze prawo celowości, t. j. że jeśli ambona ma służyć do głoszenia słowa Bożego, toć rzecz oczywista, powinna być tak umieszczoną, aby to słowo mogło być słyszane. Tymczasem właśnie najistotniejszemu celowi swemu obecna ambona zgoła nie odpowiada.

Jest projekt ustawienia ambony przy filarze obok Ołtarza Zwiastowania i przestawienia zarazem pomnika hr. Wodzickich na miejsce dawnego ołtarza św. Józefa. Odjęcie pomnika nie osłabi kościoła, boć niezawodnie wprzód był kościół a potem pomnik, który oczywiście nie w celu podparcia filaru był stawiany. Chodzi tylko o zgodę i życzenie ze strony rodziny, czego dobro kościoła i pożytek wiernych wymaga.

Na wystawie Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Sukiennicach, odbędzie się dziś wieczorem koncert przy oświetleniu elektrycznem. Muzyka wojskowa 13 pułku odegra, między innymi utworami, fantazję z opery Meyerbera: „Gwiazda północy“ i walca Straussa: Bajki wschodnie“.

Piknik kawalerski odbył się w sobotę 11 b. m. w sali hotelu Saskiego. W trzydzieści par bawiono się ochoczo do rana. Wśród wielu innych pięknych danserek *vox populi* uznał uroczą hrabiankę K. królową zabawy.

Z „Pracy“. Stowarzyszenie katol. młodz. rękodzielniczej „Praca“, korzystając z ostatnich dni karnawałowych, urządziło w sobotę. w lokalu swoim zebranie towarzyskie.

Nazajutrz, w niedzielę, kółko amatorskie odegrało przed pełną salą „Dwóch głuchych“ francuzką krotochwilę, która wszystkich szczerze ubawiła, a występujący w niej amatorzy pp. K. R. Z. oraz panna Z. zyskali sobie huczne oklaski, za wyborne odegranie ról swoich. Powtórzony „Pochód z pochodniami“ Aur. Urbańskiego, oraz komiczny „Jadłospis“ wywoływały ciągłe śmiechy, i podtrzymywały widzów w dobrym humorze.

Dzierżawa teatru krakowskiego. Komisja, zajmująca się ułożeniem projektu umowy, co do warunków wypuszczenia w dzierżawę nowego teatru; ukończyła już swoje zadanie i wypracowała odnośny kontrakt.

O tym kontrakcie, pomówimy obszerniej we wtorek.

Samobójstwo. W nocy z soboty na niedzielę, w numerze pewnego drugorzędnego hotelu w Krakowie, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru nieznany mężczyzna, lat około 35 mający. Samobójca przybył do hotelu o godzinie 10 wieczorem w sobotę, podając się za Jana Riegera, rodem z Reichenbergu, zamieszkałego w Bełzcu. Zachodzi jednak wątpliwość co do prawdziwości tego podania, wynikającego z treści pisma skreślonego widocznie w ostatniej chwili.

Skonstatowano, że rzekomy Rieger odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru sześciostrzałowego. Prócz tego znaleziono przy trupie mały woreczek skórzany z 2 zlr. 40 ct., 3 kluczyki na kółeczku. Legitymacyj żadnych.

Samobójca jest wzrostu średniego, z długą ciemną brodą, ubrany w palto ciemne w prążki, żakiet, czapkę barankową i płytkie kalosze.

Ciało odwieziono do kliniki sądowej.

Karkołomna droga. Obywatele zamieszkali w okolicach pobliskich Mogiły, żalą się na opieszałość w utrzymaniu dróg na przestrzeni Mogiła-Czyżyny, a pozostających pod opieką Rady powiatowej krakowskiej, tak że tą drogą nie może nikt przejechać bez narażenia się na niechybną śmierć a przynajmniej pokaleczenie. Drogi są zasypane śniegiem, a do tego pełne dołów, niebezpiecznych dla przejezdnych.

Pożar. Wczoraj o godzinie 12 w południe, automatem z piekarni przy ulicy Józefa na Kazimierzu, wezwano straż pożarną na ulicę Józefa pod l. 21, gdzie w piwnicy Bandera, szynkarza, zapalił się spirytus od świecy. Na miejsce wypadku wyruszył IV pluton straży z brandmistrzem Policzkiewiczem. Straż zastała wiele dymu i silny odór rozlanego spirytusu, lecz ogień był już ugaszony.

Z Podgórza donoszą nam: „Pan Florjan Nowacki, były burmistrz miasta Podgórza, a obecnie członek wielickiej Rady powiatowej, obchodził w tych dniach 25-letnią rocznicę swojej działalności autonomicznej. Na pełnem posiedzeniu Rady powiatowej, członek tejże p. Adamski, w gorących słowach wyraził jubilatowi uznanie za jego pracę, pełną poświęcenia i bezinteresowności dla dobra ogólnego. Nadmienić tutaj wypada, że p. Nowacki przez 25 lat zasiadał bez przerwy w wielickiej Radzie powiatowej i był jednym z najczynniejszych pracowników w wydziale tejże Rady.

Jako burmistrz miasta Podgórza, położył także zasługi. W 1867 r., po ogłoszeniu autonomji, on pierwszy przedsięwziął sanację magistratu podgórskiego i oczyścił go z obcych żywiołów“.

Ze stacji ratunkowej. WSobotę dnia 11-go o godzinie 3 po południu wezwano pogotowie ratunkowe do chorego Franciszka Dudka, który leżał w jednej z sieni przy ulicy Sławkowskiej. Chorego z silną gorączką odwieziono do szpitala św. Łazarza.

W tymże czasie wezwano pogotowie do Jana Jędrasia, służącego Towarzystwa Ubezpieczeń, u którego skontatowano atak apoplektyczny. Jędrasia odwieziono również do szpitala św. Łazarza.

Wreszcie o godz. 5 popołudniu dozorca aresztów miejskich, przyszedł na stację z prośbą o przewiezienie do szpitala św. Łazarza aresztanta.

Na ratunek. Pod kierownictwem inżyniera p. Regeca wyjechał dzisiaj oddział inżenierji wojskowej z porucznikiem Hoffmannem do Dąbrówki, celem rozsadzenia tamtejszego zatoru.

Drugi zator znajduje się pod Tarnówką. — Przeznaczony do rozsadzenia tegoż porucznik Niewiadomskiego, stoi z oddziałem w pogotowiu, aby na wezwanie p. Regeca udać się tam natychmiast.

Ta przezorność władz odnośnych zasługuje na uznanie.

Z drugiej jednak strony dochodzą nas wieści z Zatora, że pod Rusicami piętrzy się od sześciu tygodni zator — który zarówno grozi wylewem a o którym nikt dotychczas nie pomyślał.

Czyżby o nim zapomniano?!

† Zmarli. Bronisława z Dziewulskich Klimondowa, żona nauczyciela szkół miejskich, urodzona w r. 1839, zmarła w Krakowie d. 11 b. m.

Szymon Nakielski starszy czeladnik ślusarski, przeżywszy lat 57 zmarł w Krakowie dnia 10 b. m.

ROZMAITOŚCI.

W jaki sposób Tatarzy bronili się od wybuchów cholery? *Terskija Wiedemosti* zamieszczają artykuł, w którym opisują sposoby i środki, przedsiębrane przez tatarów dla zabezpieczenia się od cholery.

Naprzód zaprzestali zupełnie wszelkich robót, zajmując się jedynie pogrzebami zmarłych w aułach. Modlili się bardzo gorliwie, płakali i wielu z nich spowiadało się ze swych grzechów mianowicie przyznawali się do kradzieży, jeden publicznie zeznał, że utaił cudzy topór, drugi zwrócił sąsiadowi skradziony kawał sznura (ale żaden z nich nie przyznał się do bardziej godnych potępienia czynów), wreszcie zaczęli dzielić s a d a g ę t. j. zarzynać bydło i rozdawać mięso pomiędzy uboższych. S a d a g a właściwie jest to rodzaj podatku a zależy na tem, że dziesiątą część zbioru mahometanin winien oddawać biednym; niektórzy z nich przeznaczają na ten cel pewien obręb swego pola, z którego korzystają ubodzy.

W ciągu trwającej epidemji zarznięto w aule około 30 sztuk bydła; kto zaś nie mógł ofiarować bydła, dawał po dwie sztuki kukurydzy, później zaś zamieniał ją na winogrona i niemi ubogich częstował. Prócz tego uradzono inną jeszcze ofiarę: kupili czarnego byka, zgromadzili wszystkie kobiety i dzieci w aule i przy wykrzykach: *ilaga! ilaga!* poprowadzili go do studni, w której Mułła święcił wodę — tu zarżnęli byka, rozdzielili mięso pomiędzy obecnych a rwąc jego skórę, obeszli w koło cały auł, zabierając ze sobą i ludzi chorych na cholerę, którzy też co do jednego nazajutrz pomarli. Obchód taki powtórzył się i w Andrejowskim aule. Panika tak owładnęła całą ludność, że kiedy przypadkowo zapaliły się stogi siana na Arkibarze, nikt zgoła nie spieszył z ratunkiem. Pożar w tych stronach to wcale nie nowość, upowszechniło się bowiem mniemanie, że ogniem można odstraszyć szarańczę od kukurydzy, więc każdy dotknięty tą plagą, zapala stogi lub stosy drzewa i wcale się nie troszczy o dalsze skutki.

Nowa zabawa. Na bulwarach paryskich kamloci sprzedają za 10 centymów, wyraźnie za d z i e s i ę ć, paki papierów wartościowych na sumy 100.000 franków z okrzykiem, zaręczającym, iż każdy może się stać łatwo w ten sposób kapitalistą. Owe akcje zaś bynajmniej nie są podrabiane, wszystkie prawdziwe, najprawdziwsze co do jednej. Są to akcje i obligi zrujnowanych towarzystw akcyjnych, a więc prawdziwe, ale sprzedane po bankructwie na makulaturę przez komisję likwidacyjną. Paryżanie przecież kupują na pamiątkę, czy na żart owe dowody oszustwa jednych, naiwności drugich i cieszą się nową zabawką niby małe dzieci.

TELEGRAMY.

Dnia 13 lutego.

Wiedeń. Zator na Dunaju pod Greifenstein ruszył wczoraj o 5 i posuwa się wolno ku dolinie Nussdorfu. — Pod Nussdorfem stoi drugi zator. W okolicy panika. Towarzystwo ratunkowe przygotowuje z pośpiechem środki ratunkowe. Działa stoją w pogotowiu, inżynierja wojskowa czuwa bezustannie.

Katastrofa wydaje się być nieuniknioną, a prezydent policji Stejskal zwiedza stacje ratunkowe. Pod mostem północno-zachodniej kolei woda sięga 445 ctm. po nad zero.

W ostatniej chwili otrzymujemy wiadomość, że zator pod Tulnem ruszył także.

Dunaj występuje z prawego brzegu i zalewa okolicę.

Budapeszt. Dunaj wzbiera gwałtownie. Deszcz pada — przedsiębiorą środki zapobiegające zalaniu kanałów.

Berlin. Wolnomyślne dzienniki zapewniają, że przed ukończeniem pierwszego czytania przedłożenia wojskowego, rząd nie da żadnych objaśnień.

Berlin. Podróżnik afrykański Kuno von Bülow umarł.

Paryż. Izba uchwaliła pomimo opozycji ministra Tirarda, projektowaną reformę podatku od patentów, wstawić do budżetu. 300 głosami przeciw 176 opodatkowano również welocypedy po 10 franków od sztuki.

Paryż. Stronnictwo republikańskie nie może się zgodzić na sposób, w jaki rząd należy zainterpelować co do wyjątkowej sytuacji.

Radykałowi Hubbardowi, który oponował wysłaniu delegatów do Rzymu na jubileusz Ojca św., odpowiada minister Develle, że cały świat posłów wyseła, nie wyłączając cesarza niemieckiego i... sułtana.

Paryż. Interpelacja co do o g ó l n e j polityki, wniesioną będzie w Izbie we środę.

Paryż. Jeden z wybitnych i wpływowych deputowanych ma wnieść w Izbie projekt ustawy odnoszącej się do amnestjowania Ferdynanda Lessepsa.

W Rouen postanowiła rada miejska zmienić nazwę ulicy *Quai Lesseps* na *Quai bois Guilbert.*

Pomimo sprzecznych pogłosek jest faktem, że skazani w procesie panamskim wnieśli odwołanie.

Ołomuniec Na wzmiankowaną już wczoraj uroczystość powitalną arcybiskupa Kohna przybyły liczne deputacje, między innemi z Cieszyna. Wszystkie prawie gminy i stowarzyszenia słowiańskie brały udział w uroczystości.

Bukareszt. Minister wojny poruczył osobnej komisji przedsięwzięcie studjów co do zaprowadzenia w kawalerji karabinów repetierowych.

Norymbergja. Przybyli tutaj agenci policyjni, ścigająca Artona. Spóźnili się jednak Arton dwa dni przedtem wyjechał.

Gandawa. W procesie o krwawe zaburzenia socjalistyczne z dnia 22 grudnia p. r. skazano 8 oskarżonych na więzienie od 18 miesięcy do 15 dni.

Rzym. Minister skarbu przedłożył Izbie finansowe exposé.

Londyn. W Izbie niższej Gladstone zwalczał amendement Lowthers'a i oznajmił, że przeszłoroczna komisja śledcza, badająca kwestje przypływu obcej ludności, orzekła, że c z a s p r z y j ś ć m o ż e, w której ograniczeń w tym kierunku będzie potrzeba.

Gladston broni żydów twierdząc, że stan ich zdrowotny nic nie pozostawia do życzenia, a nawet w innych punktach wytrzymują porównanie z chrześcijanami (chyba w Anglji P. R.)

Amandement Lowthersa odrzucono 234 głosami przeciw 119.

Białogród Inspirowany artykuł w oficjalnem pismie *Zaska*, odrzuca imieniem regencji nawoływanie radykałów do zgody z koroną.

Przyjechali do Krakowa.

Dnia 13 lutego

Grand Hotel. H. Brody, A. Brüll z Wiednia. — R. Wetzler z Przemyśla.

Hotel Saski. St. Plater Zyberg z Król. Pol. — A. Günther z Facmicha. — J. Halber z Mianocic. — K. Zenowicz z Rytwian. — M. Lubowska z Warszawy. Zdz. hr. Tarnowski z Dzikowa.

Hotel Drezdeński. N Nieczuja Witosławski ze Lwowa. — F. Żmudziński ze Lwowa. — E. Götz z Berlina. — Zattagni z Paryża. — A. Bonfon z Brukseli. F. Ohme z Wiednia.

Hotel Krakowski. C. Grabowicz z Bochni. — A. Zagórski ze Swoszowic.

Hotel Narodowy. P. Ryhka z Rzeszowa. — B. Kawski z Wojnicza. — T. Stachowicz z Rzeszowa. — T. Szumański z Tuchowa.

Hotel Centralny. B. Kołdowski z Opatowca — W. Siebert, K. Holz z Niemiec. — F. Zeller z Görlitz. — A. Otto z Peterdorfu.

Hotel Polski J Gorczyński z Galicji. — A. Strzelecki z Galicji.

Hotel Europejski. B. Pierzchała z Rzeszowa. — Z. Małecki z Król. Pol. — W. Lewicki ze Szczakowy.

POCIĄGI KOLEJOWE

Z Krakowa odchodzą:

W kierunku **Lwowa:** 7·3 r., 8 r., 10·36 r., 9·20 w., 10·55 w. — W kierunku **Wiednia:** 5·40 r., 6·40 r., 9·25 r., 3·2 pop., 10 w. — **W kierunku Warszawy**, 5·40 r., 9·25 r., 6·40 w — W kierunku **Suchej, Nowego Sącza** i t. d. 8·50 r., 7·5 w. — Do **Wieliczki:** 1 pop., do **Tarnowa:** 5·50 pop.

Do Krakowa przychodzą:

Od **Lwowa:** 5 r., 6·20 r., 2·25 pop., 8·20 w., 9·42 w. — Od **Wiednia:** 6·45 r., 9·44 r., 8·45 w., 10·8 w. — Od **Warszawy:** 7·33 r., 5 pop. — **Z Granicy:** 8·45 w. 40·8 w. — Od **Suchej, Nowego Sącza** itd.: 6·5 r., 1·15 pop. — **Z Wieliczki:** 7·15 w., z **Tarnowa:** 8·55 r

Czas środkowo europejski. — Szczegółowy rozkład podajemy co tydzień w niedzielnym numerze naszego pisma.

NADESŁANE.

(Rubryka Nadesłane nie pochodzi od Redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje).

Pamiątki, zbiory i osobliwości Krakowa.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dni powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11½.

Grób zasłużonych (w krypcie na Skałce, **Grób Skargi** (w kościele św. Piotra), oraz **skarbiec** kościoła N. P. Marji, oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa za zgłoszeniem się do zakrystji.

Wystawa nieustająca Zjednoczonego Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godziny 11-tej do 4-tej prócz poniedziałków. Wstęp w niedziele 15 centów, w dnie powszednie 30 ct.

Muzeum Narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godziny 11-tej do 3-ciej po południu z wyjątkiem poniedziałków, za opłatą wejścia 20 centów w dzień zwykły, w niedziele święta po 10 centów od osoby.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9-tej do 1-szej po połdniu, o ile w te dnie nie przypadają święta.

Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego *(Collegium novum)* zwiedzać można codziennie od godziny 12-tej do 1-szej — prócz niedziel świąt i feryj uniwersyteckich bezpłatnie.

Gabinet Geologiczny Uniw. Jagiell. w *Collegium physicum* przy ulicy św. Anny na I piętrze otwarty w każdą sobotę od godziny 10-tej do 2-giej w południe.

Muzeum Techniczne-Przemysłowe w gmachu Franciszkańskim otwarte codziennie od godziny 10-tej do 6-tej. Wstęp 20 ct. od osoby, w niedziele od 10-tej do 2-giej bezpłatny.

Bracia BILEWSCY w Krakowie obok kościoła N. P. Marji, polecają wszelkie gatunki rękawiczek: glacé, duńskie, jelonkowe, reniferowe, kangurowe z własnej fabryki, oraz trykotowe jedwabne i wełniane.

NA WIELKI POST Rozmyślania i Kazania o Męce Pańskiej

w wielkim wyborze poleca i do wyboru przesyła najchętniej

Księgarnia katolicka Dra Władysława Miłkowskiego W KRAKOWIE.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem 2 ct., tłustym drukiem po 5 ct., Minimum ceny ogłoszeń 25 ct.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski T. S. Czerniawskiego, Lwów plac Bernadyński l. 15. 2049

Panna znająca krawieczyznę znajdzie zaraz odpowiednie umieszczenie. Wiadomość: ul. Karmelicka l. 20 u **właściciela.** 65 1 4

Pracownia sukien damskich Marji Klause w Krakowie, ul. Szewska 27 (cukiernia p. Szmida). Wykonywa jak najstaranniej, prędko suknie i okrycia. Przytem nauka kroju i szycia. 59 1 30

Kandydat notarjalny poszukuje dłuższej substytucji. Adres w administracji „Kurjera Polskiego“ w Krakowie. 54 2 12

Centralne Biuro sprawunków dla prowincyi. Lwów Kopernika 11. pośredniczy w zakupie wszelkich towarów, wysyła tylko za zaliczką i policza 5% prowizji. 2031

Gdy mi trzeba inserować w dziennikach lwowskich i innych krajowych lub w zagranicznych, to załatwiam zawsze najtaniej przez **Centralne biuro ogłoszeń, Lwów, ulica Kopernika 11.** 2032

Praktykant dobrej kondnity tylko zamiejscowy, znajdzie zaraz umieszczenie w handlu papieru i artykułów religijnych J. Kurkiewicza. Kraków, Mały Rynek.

Panna uzdolniona w krawieczyźnie, mogąca się zająć równocześnie gospodarstwem, poszukuje miejsca w Krakowie lub na prowincji. Łaskawe zgłoszenia w Administracji „Kurjera Pol.“ pod lit. **A. B.** 46 2 3

Lekcji oraz konwersacji języka niemieckiego udziela tanio pedagog dyplomowany w niemczech. Wiad. w Adm. „Kurj. Polsk.“ w Krakowie.

Gruntownej nauki języka angielskiego udziela dyplomowany nauczyciel. Wiadomość w Adm. „Kurj. Polsk.“ w Krakowie.

Poszukuję nauczyciela języka angielskiego zgłoszenia wraz z podaniem warunków pod **K.** poste-restante Podgórz.

Nauczyciel szkół tutejszych może przyjąć dwóch uczniów z niższych klas średnich na stancję. Opieka prawdziwie rodzicielska, pomoc w naukach w domu, na żądanie język francuzki, niemiecki i muzyka. Cena umiarkowana. Wiadomość w Administr. „Kurjera Polskiego“ w Krakowie. 68 1 3

Osoba młoda inteligentna, wdowa bezdzietna znająca wzorowo gospodarstwo, poszukuje miejsca w mieście lub na wsi, jako gospodyni. Oferty uprasza się składać w Admistracji „Kurj. Polsk.“ w Krakowie pod. 64. 64 1 2

Do sprzedania parcela budowlana w najnowszej dzielnicy miasta. Wiadomość w handlu Wiel. Wł. Angelusa (dawniej Bruno-Hahna) ul. Grodzka. 62 1 5

Małżeństwo stanu szlacheckiego, Polacy, w latach 32 i 34, z powodu nieszczęśliwych okoliczności, poszukuje umieszczenia razem w **zamożniejszym domu na wsi lub w mieście przy dzieciach;** mąż jako **urodzony w Paryżu,** dla udzielania języka **francuzkiego.** Wiadomość u Wgo p. **Karola Baykowskiego, ul. Karmelicka 42 w Krakowie.**

BEZ BLAGI!

NAJWIĘKSZY WYBÓR **fortepianów, pianin i fisharmonij** w składzie fortepianów Jana Mattus **KORDECKIEGO** w Krakowie, ulica ś. Anny, (hotel Victoria)

Sprzedaż. Zamiana. Wynajem. Ceny bezkonkurencyjne. Przy odpowiedniej gwarancji daję każdemu na raty. Przy cenach sprzedaży na raty dolicza się odpowiedni procent, gdyż każdy rozsądny i uczciwy zrozumie tego legalną potrzebę.

BEZ BLAGI!

Pierwszy parowy

AMERYKAŃSKI MŁYN

do kości i nawozów mielonych założony w roku 1891 w Klimkówce, p. Rymanów.

Fabryka zbudowana według najnowszych wymogów technicznych, zaopatrzona w najnowsze patentowane aparaty, maszyny etc., laboratorjum chemiczne; — oświetlona elektrycznie.

Wyrabia wszelkie gatunki nawozów fabrycznych, t. j. mąkę kościaną surową, parzoną i zaprawianą kwasem siarkowym, nadfosforany, mąkę rogową z fosforytów, żwili Thomasa etc., jakoteż tłuszcze, oleje i inne artykuły w zakres przedsiębiorstwa wchodzące.

Worki i plomby z marką ochronną i firmą St. Ostaszewski, Klimkówka, p. Rymanów.

Doświadczenia z nawozami sztucznemi, robione na własnych polach, można oglądać w różnych porach roku. Na donoszących o przybyciu konie będą oczekiwać na stacji Rymanów.

CENNIKI NA ŻĄDANIE DARMO I OPŁATNIE.

Na wszelkie zapytania odpowiada się odwrotnie.

Zarząd dóbr Klimkówki.

poczta, stacja kolejowa i telegraficzna Rymanów

ANTONI ROZMANIT KRAKÓW

Fabryka parowa Cykorji, Surogatów kawy i kawy figowej w Rakowicach pod Krakowem

nagrodzona dwoma srebrnemi medalami zasługi c. k. ministerstwa handlu i rolnictwa

Wyrabia z produktu surowego własnej plantacji wszelkie gatunki Cykorji sztucznej i kawy, odznaczające się bogactwem części pożywnych, tudzież doskonałym smakiem i zapachem.

Fabryka poleca przedewszystkiem:

- Surogat Kawy w pudełkach.
- Surogat Kawy w szklankach.
- Kawę śrutową francuską Rozmanita.
- Cykorję krakowską gorzką.
- Kawę figową.
- Cykorjową Kawę perłową (Nowość).
- Kawę krakowską w skrzyneczkach wyborową.
- Kawę żołędziową.

Zalecając wyroby mojej fabryki, przewyższające zaletami wszelkie tego rodzaju produkty zagraniczne, żywię niepłonną nadzieję, że Panie Gospodynie nasze, które otaczają zawsze i wszędzie swem życzliwem poparciem przemysł krajowy, zechcą i tu być pomocnemi w popieraniu i rozpowszechnieniu wytworów moich.

Do nabycia we wszystkich handlach.

ŚWIEŻE i TANIE — WYROBY KRAJOWE

„PRZĄDKA“

PIERWSZE GALICYJSKIE TOWARZYSTWO dla KRAJOWEGO PRZEMYSŁU TKACKIEGO w Krośnie.

Największy i jedyny skład czysto lnianych płócien korczyńskich, od najgrubszych półbielonych domowych, na ścierki, sienniki, maglowniki, płótna średniej grubości na koszule i kalesony, płótna bez szwu na prześcieradła, najcieńsze weby.

Wyroby wzorzyste (adamaszkowe) jak: Bielizna stołowa, garnitury kawowe, ręczniki tureckie (zdrowia), dymy, portjery, firanki, płótna na filtry, siatki do chmielu i tp.

Składy główne:

We Lwowie w bazarze krajowym galicyjskiego akcyjnego Towarzystwa handlowego.
W Krośnie we własnym składzie.

Składy komisowe:

W Tarnopolu u W. Michalewskiego. — **W Przemyślu** w bazarze u M. Zyblikiewicza. — **W Rzeszowie** u A. Borówki. — **W Czerniowcach** u. L. Schneida. — **W Tarnowie** u O. Foerstera.

Cenniki i próbki rozsyła się franco.

Dyrekcja.

Rafinerya nafty Adama Skrzyńskiego W LIBUSZY

stacja pocztowa, telegraficzna i kolejowa w Zagórzanach

poleca przy nadchodzącym sezonie zimowym

SALONOWĄ NAFTĘ BEZPIECZEŃSTWA

nieeksplodującą naftę gospodarską

oraz jako specjalność fabryki

naftę cesarską (Kaiseroel)

Marka zarejestrowana

odznaczona na wystawach w Paryżu 1889, Antwerpii 1886, Trjeście 1882, Krakowie 1886 i Przemyślu 1882 najwyższemi nagrodami, jako naftę nieeksplodującą bezbarwną i bezwonną, palącą się w lampach każdej konstrukcji jasnym i niekopcącym płomieniem. **Nafta cesarska** przedstawia w używaniu najzupełniejsze bezpieczeństwo i nie zapala się nawet przy przewróceniu palącej się lampy, może być przeto używaną także i do kuchenek naftowych.

Czyniąc zadość wielokrotnie objawionym życzeniom, wysyłać będziemy naftę z dystylarni w Libuszy nietylko w amerykańskich baryłkach, zawierających po 140 do 150 kl. nafty, lecz także i w beczułkach po 100 i 50 klg. oraz balonach po 40 i 20 klg.

Dla dogodności naszych P. T. odbiorców urządziliśmy i zaopatrzyli we wszystkie gatunki nafty magazyny w poniżej wymienionych miejscowościach, a zamówienia na naftę przyjmują i po cenach fabrycznych wykonują:

W Krakowie: dla m. Krakowa i okolicy p. **Marceli Kusz,** ul. Wiślna 1.

We Lwowie: dla m. Lwowa i okolicy p. **P. Miączyński,** ul. Sykstuska 47.

W Przemyślu: dla m. Przemyśla i okolicy **Skład nafty J. Wiktora i Sp.** ulica Franciszkańska.

We Wiedniu: dla m. Wiednia, Niższej i Wyższej Austrji p. **Lindheim i Sp.** Kantor I. Giselastr. 11, Magazyny w Zwischenbrücken.

Dla Szląska: p. **Leon Klebinder,** Kantor i magazyn w **Privos,** Banhof Marisch Ostrau.

Dla Czech i Morawy: Waaren Abthellung der Anglo-Österr. Bank. Kantor w **Wiedniu** I. Servitengasse. Magazyny i filje w **Pradze, Ołomuńcu, Przyrowie, Chebie Reichenberg, i Pardubitz.**

Pozwalamy sobie wreszcie podać do wiadomości P. T. Panów Odbiorców z prowincji, że przesłane wprost do fabryki zamówienia wykonywujemy z uwzględnieniem wysokości taryf kolejowych wprost z dystylarni w Libuszy lub z powyższych składów. 1225 14 30

Cenniki i próbki wysyłamy na żądanie gratis i franco.

Wystawa nieustająca Wyrobów stolarskich, tapicerskich I TOKARSKICH ZWIĄZKU STOLARZY KRAKOWSKICH

przy ulicy Florjańskiej, w pobliżu bramy, L. 57, poleca

Wielki wybór mebli własnego wyrobu do salonów, pokoi sypialnych i jadalnych, buduarów, gabinetów, bibljotek i t. p.

Odznaczony medalami przez c. k. Ministerstwo — handlu na wystawach

Podejmujemy się wykonać urządzeń apartamentów od najwykwintniejszych do zupełnie skromnych umeblowań, równie przyjmujemy także wszelkie roboty należące na roboty stolarskie, tapicerskie i tokarskie. Pokoje meblowe z fabryk krajowych i zagranicznych. Wielki wybór mebli bambusowych z pierwszej krajowej fabryki w Wieliczce, wyłącznie u nas na składzie. Wszelkie wyroby mebli giętych wy platanych fabrykacji tutejszej.

Przez powiększenie obecnej wystawy, składającej się z parteru i pierwszego piętra, mamy duży wybór mebli i umeblowań zupełnie wykończonych, tak, że wszelkie zamówienie rzeczy, na czas oznaczony dostarczone być mogą.

Za dokładne wykonanie udziela się gwarancję.

Ceny nader przystępne.

Ciesząc się już dotąd licznemi uznaniami ze strony Szanownej Publiczności, polecamy się i mamy nadzieję i dalszych łask P. T. Publiczności nie zawiedziemy. 749

Zarząd.

Ważne dla PP. Architektów, Budowniczych i Przedsiębiorców.

W dniu 1 maja r. b. została w Łagiewnikach obok Podgórza puszczoną w ruch nowa pierwsze

PAROWA FABRYKA CEGIEŁ, oraz wszelkich wyrobów glinianych,

a mianowicie: cegieł ogniotrwałych, cegieł fasadowych, „Verblendern“, zendrówek, „Klinkierów“, cegieł studziennych, gzemsów, rur drenowych, dachówek i t. p. — Piec patentowy zbudowany według najnowszej konstrukcji.

Materjał do wyrobów zbadany na miejscu i uznany za najlepszy przez pierwsze powagi fachowe. — Wyroby wszelkie uskuteczniane będą punktualnie i dokładnie według rysunków PP. Architektów i Budowniczych.

Zamówienia przyjmuje już obecnie o każdym czasie

Zarząd dóbr „ŁAGIEWNIKI“ poczta Podgórze.

Dla Krakowa upoważniony został do sprzedaży Adolf Kirsch ulica św. Sebastjana 30.

DRUKARNIA i STEREOTYPIA

Wł. L. Anczyca i Spółki

w Krakowie, ul. Kanonicza Nr. 9, zaopatrzona w najnowsze czcionki i maszyny wykonywa roboty

szybko, tanio i ozdobnie.

Düsseldorfska Fabryka

JANA LEBENSZTEINA

w Krakowie (Zwierzyniec) poleca

przedniego wyrobu **musztardę düsseldorfską, francuską i krymską,** znakomity **ocet owocowo-spirytusowy, estragonowy i winny.** Również z całą sumiennością pod kierunkiem pp. aptekarzy wyrabia **synapizma** pod godłem „Austria“.

Składy we wszystkich większych handlach.

Zwraca się uwagę na Markę ochronną.

Bardzo pięknie olejno malowany na cynkowej blasze 87/117 ctm. duży

obraz N. P. CZĘSTOCHOWSKIEJ

(może być w ołtarzu umieszczony) do nabycia w specjalnym składzie artykułów treści religijnej, obrazów św. i książek do nabożeństwa

KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO

pod „Aniołem“, plac Marjacki 8

Istniejący od r. 1874 w Krakowie

MAGAZYN MEBLI

Wielki wybór. Ceny przystępne.

LEONA WIECZORKOWSKIEGO

W KRAKOWIE, przy ulicy Florjańskiej, l. 28, dom JO. Księcia Lubomirskiego.

Podejmuje się także wszelkich robót dekoracyjnych, tapicerskich, oraz tapetowania pokojów.

NAJNOWSZE ŻURNALE.

Ręcząc za gustowne i sumienne wykonanie, pozostaję z wysokim szacunkiem

Leon Wieczorkowski.

FRANCISZEK CEMBRONOWICZ

majster szewski

w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 21, filia ul. Florjańska l. 15, 644

poleca w doborowym zapasie

obuwie własnego wyrobu

damskie od **3** złr. **25** ct., męskie od **4** złr. **25** ct., buty od **9** złr. **50** ct. i wyżej stosownie do wymagań, oraz przyjmuje do reparacji obuwie mężkie, damskie i kalosze.

Reperuję, kituję i odświeżam wszelkie uszkodzone lub przełamane przedmioty i figury z majoliki, porcelany, szkła, alabastru, terrakoty lub gipsu. 1325 12 12

ADOLF HOCHSTIM

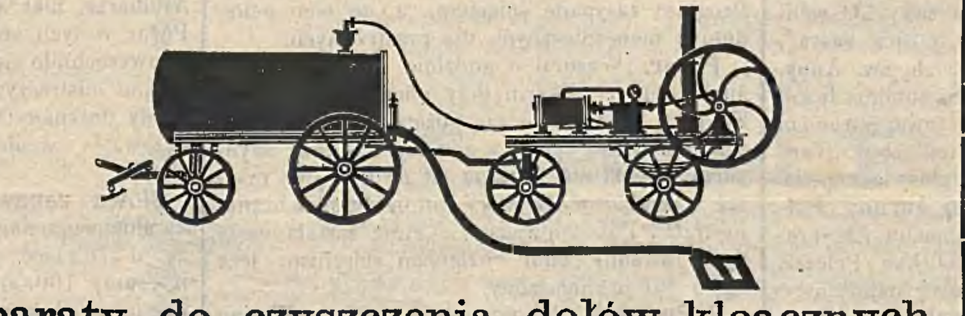
skład wyrobów rzeźbiarsko-kamieniarskich

Kraków, ul. Florjańska l. 38.

Ces. król. uprzyw. Zakład budowy Fabryk przemysłowych, Machin parowych i Kotłów, wyrób narzędzi rolniczych i wiertniczych systemu kanadyjskiego, Odlewarnia żelaza i metalów. Skład lokomobil, młocarni parowych i żniwiarek pod firmą:

„L. ZIELENIEWSKI“ w KRAKOWIE

poleca między innemi ze swych wyrobów,

Aparaty do czyszczenia dołów kloacznych

sposobem pneumatycznym.

Jedyny system przez hygienistów zalecony.

Aparat taki składa się z pompy całej żelaznej do popędu ręcznego z przyrządem do spalania gazów, beczki o pojemności 1000 Ltr., oraz kombinowanego połączenia składającego się z węży i rur galwanizowanych. — Napełnienie 1000 Ltr. beczki w 8—10 minutach. Wszechstronne korzyści. — Za przyrząd ten **będący naszym wyrobem,** przyjmujemy daleko idącą gwarancyę. — Illustrowany prospekt, jak również cenniki naszych wyrobów z podaniem umiarkowanej stałej ceny, przesyłamy na łaskawe żądanie darmo i opłatnie.

SKŁAD FORTEPIANÓW B. GABRYELSKIEJ KRZYSZTOFORY KRAKÓW

a) Z dniem pierwszego Sierpnia roku 1891-szego sprzedaję wszystkie nowe fortepiany i pianina mojego składu 5% poniżej cen fabrycznych i zadowalniam się resztą otrzymywanego od fabrykantów rabatu. Że tak jest rzeczywiście, o tem można się łatwo przekonać przy pomocy jużto zniesienia się wprost z fabryką, które każdemu jaknajchętniej ułatwiam, jużto cenników i książek rachunkowych, które wszystkim z całą gotowością pokazuję. — **b)** Częścią reszty, która mi pozostaje od fabrycznego rabatu, opłacam wszystkie koszta przewozu danego narzędzia muzycznego od fabryki aż do miejsca przeznaczenia. **c)** Na żądanie wysyłam fortepiany i pianina ze wskazanej mi fabryki wprost pod wskazanym mi adresem i sprzedaję je na tych samych warunkach, na których sprzedaję narzędzia muzyczne znajdujące się na moim składzie; każdy więc taki fortepian, który (n. p. w Wiedniu) kosztuje na miejscu we fabryce 400 złr., a z opakowaniem i dostawą (n. p. do Tarnowa) kosztowałby 430 złr. — sprzedaję za złr. 380 i odstawiam aż do Tarnowa bezpłatnie. **d)** Za wszystkie nowe, nawet najtańsze narzędzia muzyczne mojego składu (a więc za fortepiany od złr. 300 i pianina od złr. 200) daję porękę 20-letnią. **e)** Każde narzędzie muzyczne kupione u mnie (albo w moim składzie, albo w jakiejkolwiek fabryce za moim pośrednictwem) przyjmuję napowrót w tej samej cenie, w jakiej je sprzedałam i wymieniam na inne, jeżeli kto tego zażąda w przeciągu trzech miesięcy od kupna. **f)** Sprzedając fortepiany i pianina na raty (chociażby po 10 złr. miesięcznie) nie żądam za nie ani centa więcej, jak sprzedając je za gotówkę. **g)** Narzędzia muzyczne używane wymieniam za dopłatą na nowe. **h)** W sprzedaży fortepianów i pianin wstawionych u mnie w komis pośredniczę zupełnie bezinteresownie.

RESTAURACJA

TURLINSKIEGO

w Krakowie, w hotelu „pod RÓŻĄ“.

Obiad za 1 złr.

Poniedsiałek 13 go Lutego

ZUP.
- Barszcz z uszkami.
- Rosół z pulpetami.
- Consommé tomates.

PRZYST.
- Muszelka z mózgu.
- Sałata z mięsa.
- Makaron z pomidorami.
- Szt. m. sos czostkowy.

PIECZ.
- Polędwica angielska.
- Kotlet wołowy z ryzottem.
- Cielęca z sałatą z kartofli.
- File à la Strassbourg.

LEGUM.
- Napoleonki.
- Pierożki chreczane z bryndzą.
- Galaretka.

Parcela budowlana

w środku Rynku Kleparskiego jest zaraz tanio do sprzedania. Wiadomość: Bazar meblowy St. Michałowskiego, Kraków, Florjańska. 144 1 10

TYLKO PRAWDZIWE

granaty w oprawie, ametysty, mołdawity itd.

Wzory z wystawy w Pradze.

Ferdynand Hofmann, Kraków, ul. Grodzka, 26.

Sprzedaż nafty.

Najlepszą nieeksplodującą naftę z rafinerji Fibicha i Skrzyńskiego z Libuszy sprzedaje 85-letni weteran z r. 1831 i 1863.

Wobec konkurencji, nie mogąc dać sobie rady, poleca względom Szanownej Publiczności swój towar, spodziewając się łaskawego z jej strony poparcia, mogącej tym sposobem przyjść w pomoc steranemu, a zasłużonemu człowiekowi, który chce pracować i nie być ciężarem społeczeństwa. **O dobroci towaru może się każdy przekonać.** Na składzie znajduje się również mydło, krochmal i świece w najlepszym gatunku i po przystępnych cenach.

Ulica Sławkowska l. 2.

Mikołaj Bracki.

GRABOWNICA

Fabryka powozów, wózków, sani, wozów ciężarowych i wszelkich

WYROBÓW RYMARSKO-SIODLARSKICH

w Grabownicy koło Sanoka.

Stacja kolei państwowej SANOK; — telegramy BRZOZÓW.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

Wszelkie papiery wartościowe, banknoty zagraniczne i monety kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszemi warunkami

Kantor wymiany filji c. k. uprz. Banku Hipotecznego

w Krakowie, Rynek l. 30. Zlecenia z prowincji uskutecznia się odwrotną pocztą bez doliczenia prowizji.

Wydawca, naczelny i odpowiedzialny redaktor: Dr. Józef Orłowski. Druk Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego